

at udelade den paa samme Tid, som man be-
 røvede mangfoldige Kunstnere den Deel af
 deres Virksomhed, som for Dieblillet maaskee
 er den vigtigste, den nemlig, at virke forskjø-
 nende og foræblende paa alle Frembringelser
 og først og fremmest paa Haandværkerens Frem-
 bringelser. Det er Kunstens højeste Triumf,
 naar den gennem mange Mellemgrader kan
 opnaae at give de Redskabere, hvoraf vi betjene
 os i de forskjelligste Retninger, et vist kunst-
 nerisk Præg, men dertil behøves en nøie Bezel-
 virkning mellem Kunstner og Haandværker, som
 hæver den Sidste op til en finere Opsættelse og
 en smukkere Gjengivelse, og derigennem ud-
 banner Publikum til at gjøre det, som er unød-
 værligt for en saadan Virksomhed, nemlig at
 betale saa høie Priser, at det kan lønne sig at
 udføre noget Smukt. Man har gjort en Be-
 mærkning med Hensyn til den Frihed til mekaniske
 Midlers Anvendelse, som omtales i § 5 a., i Mod-
 sætning til hvad der gjælder med Hensyn til det,
 som jeg vil kalde *proprii juris* — det Udtryk
 kommer ikke fra mig og jeg skal gjerne frasælde
 det. — men jeg skal hertil bemærke, at der ikke
 er Anledning til at indskrænke Friheden i dette
 Tilfælde, medens det derimod vel kan for-
 svares at opretholde den indskrænkende Til-
 føjelse under Litra h. — hvor der dog tages
 mere Hensyn til Haandværkerens end til Kunst-
 nernes Interesse —; thi den Stil, som i de
 senere Aar har fundet Indgang — og som
 navnlig i Frankrig er overordentlig udbredt —
 at de større Industrielle have Kunstnere af
 2den, 3die og 4de Rang i deres Arbejde for
 at tilveiebringe smukke Modeller og smukke
 Mønstre, som igjen overføres paa de indu-
 strielle Gjenstande, som de frembringe, vilde
 naturligviis tabe en Deel af sin Betydning,
 naar disse Mønstre og Modeller uden videre
 skulde betragtes som Priisgods. Det er vistnok
 fuldkommen rigtigt at gaae den Vej, som her
 er foreslaaet, overalt, hvor der er Anledning
 dertil, saa at man altsaa giver den Industri-
 drivende, der i dyre Domme har betalt et
 Mønster, hvis Priis han først kan indvinde
 ved at afsætte en Mængde af de vedkommende
 Gjenstande, idet han kun kan lægge en liden
 Deel af Udgiften paa enhver af dem, en saa-

dan Eneret paa 10 Aar, men jeg kan ikke ind-
 rømme, at det skulde være nødvendigt eller
 ønskeligt at sætte Ordet „Eneberettiget“ paa
 enhver saadan Gjenstand, og jeg er vis paa,
 at naar den ærede Rigsdagsmand (Dam), der
 har forbeholdt sig at stille et Endringsforslag
 desangaaende, gjør sig mere fortrolig med de
 Gjenstande, hvorpaa dette Mærke skulde an-
 bringes, vil han finde, at det ikke lader sig
 gjøre. Dette er vel i Forordningen af 13de
 December 1837 foreskrevet at skulle stee —
 navnlig paa de dengang nylig fremkomne Bis-
 cuitsfigurer — men det er dog virkelig mindre
 smukt at see saadanne smaa Amører med
 Mærket „Eneberettiget“ paa sig; det er i alt
 Fald en kun lidet æsthetisk Inscription. Men
 denne Inscription vil i enkelte Tilfælde være
 ligefrem umulig, som f. Ex. paa vævede Tøier,
 hvor der jo ogsaa findes særegne Mønstre, og
 selv ved Gjenstande, hvor det kan stee, som
 f. Ex. paa Gulds- og Sølvstøi, vil det dog
 være underligt, om man, hver Gang man
 præsenterer sine Gæster et smukt Stykke Sølv-
 støi eller en Vase eller beslige, skulde kaste dem
 dette „Eneberettiget“ i Hovedet; man maa
 nøies med, at der forbeholdes en saadan Ene-
 ret, vel vidende, at Bestemmelsen derom vil
 blive overtraadt, men dog give en Slags Be-
 tryggelse og derigennem en Opmuntring for
 de Industridrivende til at anvende Noget paa
 at skaffe smukke Motiver og smukke Modeller
 for deres Frembringelser. Diskussionen giver
 mig imidlertid ikke Anledning til at gaae dybere
 ind paa Sagen. Jeg troer, at Udkastets § 2
 er fyldestgjørende — og det er Hovedsagen —
 og at der i § 1 er udtalt et smukt Princip,
 og skjøndt jeg troer, at dette vilde have faaet
 mere Rød og Blod, vilde have havt mere
 praktisk Betydning, naar man istedetfor den
 noget svævende Definition havde været istand
 til at give en mere sand Kasuistik for de Ting,
 man vilde ramme, og saa ladet Resten skotte
 sig selv, saa er der dog ikke Fare for, at Para-
 grafens Bestemmelser i deres nuværende Stil-
 felse skulle blive misbrugte; thi Retten mod
 Eftergjørelsen kan kun gjøres gjældende af
 Kunstneren selv i et meget kort Tidsrum, og
 kun gennem Domstolene. Jeg troer derfor at